

వార్షికి రామాయణం

బాల కాండ

67. సప్తషష్ఠితమః సర్గః - ధనుర్వేంగః

|| ధనుర్వేంగః ||

జనకస్య వచః శ్రుత్వా విశ్వామిత్రో మహామునిః |
 ధనుర్ధర్మయ రామాయ ఇతి హోవాచ పార్థివమ్ || 1 ||
 తతః స రాజా జనకః సచివాన్వ్యాదిదేశ హ |
 ధనురానీయతాం దివ్యం గంధమాల్యవిభూషితమ్ || 2 ||
 జనకేన సమాదిష్టాః సచివాః ప్రావిశన్సురీమ్ |
 తద్ధనుః పురతః కృత్వా నిర్జగ్ముః పార్థివాజ్జయా || 3 ||
 నృణాం శతాని పంచాశద్వాయతానాం మహాత్మనామ్ |
 మంజూషామష్టచక్రాం తాం సమూహుస్తే కథంచన || 4 ||
 తామాదాయ తు మంజూషామాయసీం యత్ర తద్ధనుః |
 సురోపమం తే జనకమూచుర్మపతిమంత్రిణః || 5 ||
 ఇదం ధనుర్వరం రాజన్పూజితం సర్వరాజభిః |
 మిథిలాభిప రాజేంద్ర దర్శనీయం యదిచ్ఛసి || 6 ||
 తేషాం నృపో వచః శ్రుత్వా కృతాంజలిరభాషత |
 విశ్వామిత్రం మహాత్మానం తౌ చోభౌ రామలక్ష్మణౌ || 7 ||
 ఇదం ధనుర్వరం బ్రహ్మాన్ జనకైరభిపూజితమ్ |
 రాజభిశ్చ మహావీర్యైరశక్తైః పూరితుం పురా || 8 ||
 నైతత్పురగణాః సర్వే నాసురా న చ రాక్షసాః |
 గంధర్వయక్షప్రవరాః సకిన్నరమహోరగాః || 9 ||
 క్య గతిర్మానుషాణాం చ ధనుషోఽస్య ప్రపూరణే |
 ఆరోపణే సమాయోగే వేపనే తోలనేఽపి వా || 10 ||
 తదేతద్ధనుషాం శ్రేష్ఠమానీతం మునిపుంగవ |
 దర్శయైతన్తహాభాగ అనయో రాజపుత్రయోః || 11 ||
 విశ్వామిత్రస్తు ధర్మాత్తా శ్రుత్వా జనకభాషితమ్ |
 వత్స రామ ధనుః పశ్య ఇతి రాఘవమబ్రవీత్ || 12 ||
 బ్రహ్మార్షేర్వచనాద్రామో యత్ర తిష్ఠతి తద్ధనుః |
 మంజూషాం తామపావృత్య దృష్ట్వా ధనురథాబ్రవీత్ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ

67. సప్తషష్ఠితమః సర్గః - ధనుర్భేంగః

ఇదం ధనుర్వరం బ్రహ్మాన్ సంస్కృశామీహ పాణినా |
యత్నవాంశ్చ భవిష్యామి తోలనే పూరణేపి వా || 14 ||

బాధమిత్యేవ తం రాజా మునిశ్చ సమభాషత |
లీలయా స ధనుర్తద్యే జగ్రాహ వచనాన్తునేః || 15 ||

పశ్యతాం నృసహస్రాణాం బహూనాం రఘునందనః |
ఆరోపయత్స ధర్మాత్మా సలీలమివ తద్ధనుః || 16 ||

ఆరోపయిత్వా ధర్మాత్మా పూరయామాస వీర్యవాన్ |
తద్భభంజ ధనుర్తద్యే నరశ్రేష్ఠో మహాయశాః || 17 ||

తస్య శబ్దో మహానాసీన్నిర్ఘాతసమనిఃస్వనః |
భూమికంపశ్చ సుమహాన్స్పర్వతస్యేవ దీర్యతః || 18 ||

నిపేతుశ్చ నరాః సర్వే తేన శబ్దేన మోహితాః |
వర్జయిత్వా మునివరం రాజానం తౌ చ రాఘవౌ || 19 ||

ప్రత్యాశ్వస్తే జనే తస్మిన్రాజా విగతసాధ్వసః |
ఉవాచ ప్రాంజలిర్వాక్యం వాక్యజ్ఞో మునిపుంగవమ్ || 20 ||

భగవన్స్తుప్తవీర్యో మే రామో దశరథాత్మజః |
అత్యద్భుతమచింత్యం చ న తర్కితమిదం మయా || 21 ||

జనకానాం కులే కీర్తిమాహరిష్యతి మే సుతా |
సీతా భర్తారమాసాద్య రామం దశరథాత్మజమ్ || 22 ||

మమ సత్యా ప్రతిజ్ఞా చ వీర్యశుల్కేతి కౌశిక |
సీతా ప్రాణైర్భహుమతా దేయా రామాయ మే సుతా || 23 ||

భవతోఽనుమతే బ్రహ్మాన్ శీఘ్రం గచ్ఛంతు మంత్రిణః |
మమ కౌశిక భద్రం తే అయోధ్యాం త్వరితా రథైః || 24 ||

రాజానం ప్రశ్రితైర్వాక్యైరానయంతు పురం మమ |
ప్రదానం వీర్యశుల్కాయాః కథయంతు చ సర్వశః || 25 ||

మునిగుప్తౌ చ కాకుత్స్థౌ కథయంతు నృపాయ వై |
ప్రీయమాణం తు రాజానమానయంతు సుశీఘ్రగాః || 26 ||

కౌశికశ్చ తథేత్యాహ రాజా చాభాష్య మంత్రిణః |
అయోధ్యాం ప్రేషయామాస ధర్మాత్మా కృతశాసనాన్ || 27 ||

[* యథావృత్తం సమాఖ్యాతుమానేతుం చ నృపం తదా | *]

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే సప్తషష్ఠితమః సర్గః || 67 ||